

KURJER ZACHODNI

»ISKRA«

Dziennik polityczny, gospodarczy i literacki.

ROK XX.

SOSNOWIEC, PONIEDZIAŁEK, 27 MAJA 1929. R.

Nr. 142

Prenumerata z odnośzeniem do domu lub przesyłką pocztową 3.50 zł. (zagranicą 6.50 zł.) | Konto czek. PKO. Warszawa—61.553. | Cena egzem. 20 groszy

Z pobytu wycieczki amerykańskiej w Warszawie.

Warszawa, 26.5 (Pat). Wycieczka Zjednoczenia rzymsko-katolickiego w Ameryce rozpoczęła drugi dzień swego pobytu w Warszawie uabożeństwem w katedrze św. Jana, poczem część delegacji udała się do biskupa Szlagowskiego, który bardzo gorąco prosił Polaków w Ameryce za pośrednictwem delegacji o zachowanie języka, ducha i tradycji polskich przy zachowaniu wiary ojców.

Następnie złożono wizytę w poselstwie amerykańskim.

Druga część wycieczki udała się do nuncjusza papieskiego msc. Marmaggięgo, do którego przemówił w języku włoskim ks. wicekapelan Janeczko.

Złożono także wizytę prezydentowi

miasta inż. Słomińskiemu, zwiedzono Zamek i Łazienki.

Popołudniu wycieczka na zaproszenie p. marszałkowej Piłsudskiej udała się pod przewodnictwem prezesa komitetu Ponikowskiego, sekretarza Ciepłaka do Belwederu.

Gremium wycieczki było tam przyjęte herbatą.

Zakończyła herbatę wspólna fotografia.

Wieczorem w resursie obywatelskiej odbył się z inicjatywy katolickiego Związku polek raut.

W niedzielę wieczorem wycieczka Zjednoczenia rzymsko-katolickiego wyjeżdża do Poznania.

Imponujący zjazd

wielkopolskiego Tow. kółek rolniczych.

Poznań, 26.5 (Pat). Imponujący przebieg wielkiego święta W. T. K. R. uświetnił udział p. Prezydenta Rzplitej oraz pp. ministrów rolnictwa Niezabytowskiego i reform rolnych dr. Staniewicza.

Zalane słońcem boisko Sokoła zaczęło się już o godz. 10 zapełniać tysiącami rzeszą członków Kółek rolniczych z całej wielkopolski.

Koło godz. 11 liczone już około 15 tys. osób.

O godz. 11 wśród gromkich okrzyków „Niech żyje!” przy dźwiękach hymnu narodowego zjechał na boisko p. Prezydent Rzplitej, gdzie powitała go Rada główna W. T. K. R. z prezesem Plucińskim na czele i wprowadziła na przygotowane przed ołtarzem miejsce. Po mszy św. P. Prezydent przeszedł wraz z otoczeniem do łoża na boisku, skąd przysłuchiwał się dalszemu ciągowi uroczystości.

Zagałę ją długim przemówieniem prezes W. T. K. R. Pluciński, który na wstępie podziękował p. Prezydentowi za przyjęte zaproszenia do zwiedze-

nia warsztatów, rolnictwa, spółdzielczości rolnej w Wielkopolsce oraz na doroczny zjazd członków.

Z kolei odczytani przemówienie jednego z najstarszych działaczy kółek rolniczych i założyciela pierwszego w Wielkopolsce Kółka p. Józefa Thomasa, który wyraził radość, że może w dzień Najwyższego dostojnika Rzeczypospolitej Polskiej na zgromadzeniu Wódek rolniczych, co wynagradza so wicie jego 60-letnią pracę społeczną.

Następnie sędziwy starzec podszedł do p. Prezydenta, który uścisnął jego dłoń. Z kolei wygłosili przemówienia pp. ministrowie Niezabytowski i Staniewicz.

Następnie prezes Związku polskich organizacji rolniczych p. Kazimierz Fudakowski z Warszawy powitał zjazd wielkopolski imieniem zunifikowanych organizacji rolniczych na terenie b. zaboru rosyjskiego.

Wreszcie wśród ogólnej ciszy zabrał głos p. Prezydent Rzplitej, którego przemówienia wysłuchano stojąc.

Na tem się uroczystości zakończyły.

Tajemnica kowieńskiej szubienicy

okrutne torturowanie studenta Wasiljusa.

Kowno, 26.5 — Na temat śmierci studenta Wasiljusa skazanego na powieszenie za rzekomy udział w zamachu na Waldemarasa, krąży tu od kilku dni sensacyjne pogłoski.

Źródłem tych pogłosek była niedyskrecja naczelnika więzienia, w którym był zamknięty Wasiljus, Rejkawy. Zastępują więc one całkowicie na wiare.

Według oświadczenia Rejkawy, Wasiljus nie był bynajmniej powieszony, lecz zmarł jeszcze przed wykonaniem wyroku wskutek niehumanitarnych warunków, którym poddano go podczas śledztwa celem wydobycia zeznań o organizacji zamachu.

Komunikat o wykonaniu wyroku, wydany przez rząd, był więc kłamliwy i miał na celu zapobieżenie wzburzeniu wśród ludności Kowna w razie przedostania się do wiadomości prawdziwych szczegółów o śmierci Wasiljusa.

Niedyskrecję swą naczelnik więzienia Rejkawa musiał drogo okupić,

gdyż natychmiast po rozejściu się tych pogłosek zwolniono go ze stanowiska.

Na tle stosunku do Waldemarasa wobec nowej fali teroru doszło do rozdzwieńków w łonie niektórych stronnictw publicznych.

Burmistrz Kowna Wilejszys, który był zarazem przewodniczącym opozycyjnej partii landiników, pod presją kolegów partyjnych musiał ustąpić z tego ostatniego stanowiska.

Członkowie partji wzięli mu miano wzięcie za złe, że nazajutrz po zamachu złożył Waldemarasowi wizytę kondolencyjną.

Wilejszys tłumaczył się, że uczynił to nie w charakterze kierownika partji politycznej, lecz jako burmistrz stolicy.

Następca jego w partji landiników będzie b. premier Slezewiczjus, który w ten sposób po dłuższym pobycie na wsi wraca do życia politycznego.

Widmo głodu nad Małopolską zachodnią

wskutek gwałtownych burz gradowych.

Z Krakowa donoszą: onegdaj popołudniu nad wsią Balice pod Krakowem nastąpiło oberwanie się chmury.

Woda zalała 50 morgów pól należących do Balic niszcząc całokiwicie zasiewy.

W sąsiednich wsiach Burów i Aleksandrowice woda zniszczyła 25 morgów zasiewów.

Woda wezbrała tak gwałtownie, że ludność zmuszona była uciekać ze wsi i chronić się na pagórki.

Ze wszystkich stron Małopolski zachodniej nadchodzą wiadomości o gwałtownych burzach z gradami, które na znacznych obszarach poniszczyły zasiewy i sady owocowe, powodując znaczne straty.

Nad Małopolską zachodnią zawisła groźba klęski nieurodzaju.

Istnieją obawy powtórzenia się katastrofalnej sytuacji z roku 1927, kiedy to olbrzymie grady wyniszczyły doszczętnie część zasiewów.

„Tajna” konferencja

komunistów polskich w Sopotach.

Warszawa, 26.5. Onegdaj zakończyła się w Sopotach kilkudniowa konferencja menerów komunistycznych w Polsce.

W tej wielce znamiennej konferencji wzięli udział pos. Sypuła, pos. Kiełuzelski, pos. Walnickij Kiryło z Selrobu oraz b. pos. z N. P. Ch. Wojewódzki.

Ten ostatni, jak wiadomo, uciekł z Polski i przebywa w Moskwie, gdzie jest zatrudniony w wydz. polskim „Kominternu” i jest prawą ręką Dąbala.

Wojewódzki pisuje artykuły do moskiewskich pism: „Trybuna Radziecka” i „Międzynarodowy Korespondent Chłopski” — pod pseudonimem „Sylwestrowicz”.

Na konferencji tej omawiano w pierwszym rzędzie przebieg święta

1-szo majowego do którego „uczczania” komuniści w r. b. bardzo starannie się przygotowywali, a robota ich nie dała jednak żadnego rezultatu.

Obaw „polscy” posłowie komunistyczni nie oszczędzili uwag i ostrej krytyki pod adresem władz administracyjnych.

Prócz tego omawiano sytuację polityczną i ekonomiczną w Polsce, zastanawiano się nad nowymi sposobami bojkotu przemysłu włókienniczego oraz wyczerpano kwestję reorganizacji zasad „roboty” komunistycznej w Polsce.

Sprawa ta pozostaje w ścisłym związku z rozamem w PPS. lewicy.

Po zakończeniu „obrad” posowie Sypuła i Kieruzalski odprowadzeni zostali przez uczestników konferencji z Wojewódzkim na czele do Tczewa.

Nawet tydzień dziecka

celem ataków komunistycznych.

Warszawa, 26.5. Wczoraj około godz. 5 popoł. na ulicy Stawki zebrało się około 300 osób, przeważnie młodzieży żydowskiej, z zamiarem urządzenia demonstracji przeciwko „Tygodniowi dziecka”.

Na widok zbliżającej się policji zgromadzeni rozbiegli się.

Jedynie na parkanie domu nr. 43 przy

ul. Stawki nieznanymi sprawcy umieścili napis: „Precz z faszystowskim tygodniem dziecka”.

Dodać należy, że komuniści w Polsce zamierzają w b. r. urządzić „Tydzień dziecka” w drugim tygodniu września, jednocześnie z propagandowym tygodniem, jaki się ma odbyć w Rosji sowieckiej.

117 domów

PASTWA PŁOMIENI.

Łuck, 26.5. Nocy wczorajszej w osadzie Kołki pow. Łuckiego spłonęło doszczętnie 117 domów mieszkalnych z zabudowaniami gospodarczymi.

Urząd pocztowy, posterunek policji państwowej, szkoła oraz kościół i cerkwią ocalały.

Połączenia telegraficzne i telefoniczne uszkodzone.

Pożar powstał skutkiem nieostrożnego obchodzenia się z ogniem.

Straty wynoszą przeszło milion zł.

Na miejscu zorganizowano komitet do rażnej pomocy pogorzelcom.

Walka studentów z policją.

Wiedeń, 26.5 (Pat). „Unitet Press” donosi z Meksiko City, że doszło tam do poważnych starć pomiędzy studentami strajkującymi a policją, przy czym zastrzelonych zostało 2 urzędników pocztowych, którzy w starciach udziału nie brali.

Ciężko rannych zostało 25 studentów.

Strajk wybuchnął przed 10 dniami na wydziale prawnym na znak protestu przeciwko zmianie egzaminów państwowych.

Sytuacja w Meksiko City jest bardzo poważna.

LOKAL NA SKLEP

detaliczny branży konfekcyjnej

przestrzeni najmniej 50 metrów kwadratowych w pierwszorzędnym punkcie

Sosnowca z 2-ma wystawami potrzebny zaraz.

Może być parter z I-em piętrem łącznie. — Szczegółowe oferty pod: „Pilne” do Tow. Rekl. Międz.

j. r. RUDOLF MOSSE,

WARSZAWA, MARSZAŁKOWSKA 124.

Koncert chóru

„HLAHOŁ“ Z PRAGI CZESKIEJ
W KATOWICACH.

Najstarszy czeskosłowacki chór „Hlahol“ odwiedził Katowice, korzystając ze sposobności, jaką wytworzył Wszechniowski Zjazd Śpiewaczy na P. W. K. w Poznaniu.

Chór „Hlahol“ ułożył swój program tak, żeby stworzyć możliwie dokładną syntezę współczesnej twórczości chórowej w Czechach.

Mimo że liczne utwory wykonane na koncercie powstały dopiero w bieżącym roku, chór uniknął kompozycji o skrajnie modernistycznych prądach; prawdopodobnie ze względu na słuchacza oraz w obawie przed przeładowaniem programu, który i tak był aż nadto obfitym. Liczebna siła chóru (około 200 osób) pozwoliła doprawdy na produkowanie utworów ma chóry męskie, żeńskie i mieszane; instynkt dyrygenta p. J. Herlego, wplótł w program kilka utworów dwugłosowych z towarzyszeniem fortepianu oraz starał się o bezpośrednie przeciwstawienie sobie pieśni o różnych nastrojach (wesołe i smutne, ludowe i artystyczne, nowe i starsze i t. d.) — ale ogromny program znużył pomimo to słuchacza.

Z pomiędzy dawniejszych kompozytorów czeskich (program składał się bowiem wyłącznie z czeskich utworów) poznaliśmy trzech wybitnych noworomantyków czeskich: Fr. Smetanę, Ant. Dwořzaka i Zd. Fibicha.

Silne wrażenie wywarła subtelnie harmonizowana pieśń Dwořzaka „Napadały pieśni“ op. 63 Nr. 1 na chór mieszany i pełen wyrazu utwór Zd. Fibicha „Pragnienie“ (również na chór mieszany).

Pieśni Smetony na chór żeński „Zachód słońca“, „Przyleciały jaskółczki“, „Moja gwiazda“ i „Kodyśanka“ ujmowały szczerością i prostotą pomysłów czeskiego Moniuszki.

Co do wykonania musimy jednak zaznaczyć, że „Hlahol“ jest chórem nastawionym raczej na dzieła monumentalnych rozmiarów, na potężne oratorja.

Czytelność miniatury muzycznej mniej temu zespołowi odpowiada.

Okazało się to przez porównanie wykonania wspaniałego „Hymnu“ Dwořzaka, który nam w Poznaniu tak zaimponował, z koncertem omawianym.

Jeżeli uzmysłowić sobie, ile finezji i subtelnego odczucia zamyka w tychże samych pieśniach Smetony chór „Praskich nauczycielek“ pod dyr. M. Doležala — stanie nam ten fakt jeszcze jaskrawiej przed oczyma.

Znacznie lepsze wrażenie niż pieśń na chór żeński pozostawił chór męski „Pieśń rolnicza“ Smetony.

Faktura tego utworu jest jedyniejsza, efekty nie tak delikatne, budowa posługuje się płaszczyznami szerszymi wyraźnie odgraniczonymi.

Inna rzecz, że walory głosów męskich chóru „Hlahol“ zdają mi się przewyższać wartość chóru żeńskiego tak co do brzmienia samego, jak i co do muzycznych kwalifikacji.

Z pomiędzy nowoczesnych utworów wyróżniły się pieśni wielkiego liryka współczesnej muzyki czeskiej, J. B. Förstera; zwłaszcza głęboki w nastroju poemat „Polną drogą“ potrafił rozkodysać i rozedrgać silnie najsłabsze struny u zuchcia.

Wiele wartości artystycznych zawierały utwory Vit. Nováka, Jar. Knicki, V. B. Qima i J. Suka.

F. Sachse.

Ille kosztują

REWOLUCJE MEKSYKAŃSKIE?

Meksyk, kraina wiecznych rewolucyj i buntów, ponosi skutkiem ustawicznych walk domowych bardzo poważne szkody. I tak wedle obliczeń, które dokonane zostało w ostatnich dniach przez meksykańskie ministerstwo finansów, szkody i wydatki, jakie pociągnęły za sobą ostatnie walki rewolucyjne, osiągnęły ogólną sumę 150 milionów złotych. Na sumę tę składają się zarówno wydatki na materiały wojenne, jak i odszkodowanie, jakie płacić musi rząd za zniszczenia, spowodowane działaniami wo-

Ustawa o zapobieganiu upadłości.

Dziś, tj. w okresie, gdy terminy „nadmierz“ i „upadłość“ spotyka się dość często na szpaltach pism interesujących rzeźcą, będzie zdanie sobie sprawy, na czym polega różnica między obu powyższymi terminami i co one wogóle oznaczają. Gdy handlujący zaprzestaje wypłat i powiedzmy, weksle jego idą do protektu; na żądanie wierzycieli zostaje mu ogłoszona upadłość. Wyrok sądowy ogłaszający upadłość ustala datę jej otwarcia i od tej chwili mamy do czynienia z masą upadłościową, którą administruje kurator, a następnie syndyk przy jednoczesnym pozbawieniu dłużnika prawa do tego zarządu. Taki jest porządek rzeczy przy upadłości, którą kończy układ z wierzycielami bądź też t. zw. związek wierzycieli w razie niedojścia do skutku.

Dla niedopuszczenia do zagłady sumiennego dłużnika, który popadł w trudności bez własnej winy wskutek, powiedzmy, fatalnej konjunktury wywołanej przez kryzys gospodarczy, została stworzona przez naszego prawodawcę instytucja t. zw. odroczenia wypłat ujęta szczegółowo w ustawie o zapobieganiu upadłości z dnia 23 grudnia 1927 r. (D. U. nr. 3) 1928 poz. 20.

Po raz pierwszy w b. Kongresówce wprowadzono odroczenie wypłat w t. zw. prawie beselerowskim z 1915 r. „o zarządzeniu nadzoru celem uniknięcia upadłości“. Prawo okupacyjne przystosowane było ściśle do sytuacji wojennej. Rozporządzenie Prezydenta z 1927 r. uchyliło moc prawa niemieckiego, wprowadzając w całość pełni tak pożądaną przez świat handlowy instytucję odroczenia wypłat. W myśl postanowień naczelnych naszej ustawy odroczenie wypłat może być udzielone tylko temu handlującemu posiadającemu środki do zaspokojenia wszystkich wierzycieli, który wskutek wyjątkowych, a niezależnych od niego okoliczności zaprzestał czasowo wypłat, lub przewiduje konieczność czasowego ich zaprzestania. Krótko mówiąc, tylko firmy solidne korzystają z dobrodziejstwa odroczenia wypłat. Procedura sama uzyskania odroczenia jest nader prosta.

Firma, pragnąca uzyskać odroczenie wypłat, składa podanie do sądu okręgowego. Do podania należy dołączyć szereg dokumentów, a więc wyciąg z rejestru handlowego, bilans z wykazem aktywów i pasywów, spis wierzycieli, wykaz udzielonych poręczeń, oraz plan sanacji przedsiębiorstwa. Do podania dołączone też być winno oświadczenie pisemne dłużnika, stwierdzające własnoręcznie jego podpisem rzetelność danych zawartych w powyższych dokumentach. Prezes sądu po otrzymaniu wymienionego podania wyznaczy niezwłocznie termin najdalej miesięczny do rozpoznania

sprawy. Wrazie niestawienia dłużnika na rozprawę postępowanie zostaje umorzone. Prezes Sądu może zarządzić przed rozprawą zbadanie stanu przedsiębiorstwa przez biegłych. Biegli składają opinię sądowi na piśmie.

W terminie oznaczonym do rozprawy posiedzenie odbywa się przy drzwiach zamkniętych, przy czym Sąd po wysłuchaniu dłużnika i biegłych wydaje wyrok, który jest natychmiast wykonawczy.

W razie uwzględnienia podania dłużnika Sąd oznacza termin odroczenia wypłat. Termin ten nie może być dłuższy niż 3 miesiące i liczy się od daty zapadnięcia wyroku, przy czym może być przedłużony o dalsze trzy miesiące najwyżej dwukrotnie. Z powyższych norm wynika jasno, iż odroczenie wypłat uzyskać można maksymalnie na 9 miesięcy, t. j. na okres niewątpliwie dostateczny dla przeprowadzenia sanacji przedsiębiorstwa i uratowania go od grożącej upadłości.

Udzielając dłużnikowi odroczenia wypłat sąd mianuje jednocześnie jednego, lub kilku nadzorców sądowych nad przedsiębiorstwem dłużnika, oraz wyznacza sędziego - komisarza. W ustanowieniu sędziego komisarza i nadzorców przejawia się moment kontroli. Do nadzorców sądowych należy od momentu wyroku zarząd nad przedsiębiorstwem korzystającym z odroczenia wypłat.

Nadzorca sądowy ma wśród innych obowiązków również i ten, aby wnieść do rejestru i hipotek dłużnika ostrzeżenia o wyroku, udzielającym dłużnikowi odroczenia wypłat.

W czasie trwania odroczenia wypłat postępowanie egzekucyjne przeciwko dłużnikowi nie może być wszczynane, a wszczęte ulega wstrzymaniu. Po uzyskaniu odroczenia wypłat dłużnik, który przewiduje niemożność zaspokojenia swoich wierzycieli z upływem pierwszych 3 miesięcy, może celem uniknięcia upadłości uzyskać układ zapobiegawczy czyli ugodę z wierzycielami przy zredukowaniu ich pretensji w granicach od 30 proc. do 60 proc. Układ przyjęty przez wierzycieli ulega zatwierdzeniu sądu, przy czym sąd może odmówić zatwierdzenia układu, jeżeli jego warunki przeciwne są zasadom słuszności, lub są zbyt krzywdzące dla mniejszości wierzycieli.

O ile niewypłacalność dłużnika w okresie udzielonego mu odroczenia wypłat nie została usunięta, sąd umarzając postępowanie zapobiegawcze może ogłosić wyrokiem upadłość.

Jak z powyższych uwag wynika postępowanie zapobiegawcze może stać się w pewnych wypadkach etapem wstępnym dla upadłości firmy zadłużonej i źle prowadzonej.

K. Kl.

Prasa komunistyczna poza Rosją.

Na pierwszym miejscu stoją Niemcy, Frnceja i Czechosłowacja.

Kierowany przez Moskwę naczelny organ III międzynarodówki t. zw. Komintern, rozciągając swoje macki po całym globie ziemskim, pracuje konspiracyjnie — tworząc tajne organizacje bolszewickie — oraz jawnie zapomocą prasy „legalnej“, czyli dozwolonej przez lekkomyślną dogmatykę „wolnościową“ spóczesnych rządów demokratycznych.

Ciekawe na ten temat cyfry podaje wychodząca w Mińsku bolszewicka urzędowa „Zwiewzda“ w artykule o „prasie komunistycznej na całej kuli ziemskiej“.

Według tych cyfr pierwsze miejsce pod względem liczebności i poczytności prasy komunistycznej zajmują Niemcy. W Niemczech — pisze „Zwiewzda“ — wydaje się w obecnej chwili 43 codziennych pism komunistycznych w 400.000 egzemplarzy i 15-cie tygodników i miesięczników komunistycznych w 900.000 egzemplarzy. Najbardziej rozpowszechnioną niemiecką gazetą komunistyczną jest oficjalny organ partji „Rote Fahne“.

Drugie miejsce zajmuje Francja. Wychodzi tam cztery komunistyczne pisma codzienne w 250.000 egzemplarzy i 25 komunistycznych czasopism w 150.000 egzemplarzy. Najpoczytniejszym jest oficjalny organ francu-

skiej partji komunistycznej „Humanité“. Konkuruje z nim — przede wszystkim w propagandzie anty-militarnej — „Caserne“ i organ francuskiej młodzieży komunistycznej t. zw. „Komsomola“ „Młody bolszewik“.

Na trzecim miejscu w Europie stoi Czechosłowacja. Posiada ona 80.000 czytelników swoich codziennych wydawnictw komunistycznych i 140.000 czytelników swoich innych perjodycznych wydawnictw komunistycznych.

Szwecja ma 5 codziennych wydawnictw komunistycznych, bijących 20.000 egzemplarzy i jeden tygodnik z 50.000 egzemplarzy. Norwegja ma wydawnictwa komunistyczne rocznie dzące się w 40.000 egzemplarzy. Anglja — 30.000. Szwajcjarja — 17.000. Belgja 14.000 itd.

Garzej — pisze „Zwiewzda“ — stoi sprawa prasy komunistycznej w krajach białego „terroru“. Tam wydają się tylko małe nielegalne, lub półlegalne gazety i pisma komunistyczne. Naprzykład w Polsce wychodzi 12 nielegalnych gazet i pism komunistycznych, na Łotwie 6 (10.000 egz.), w Finlandji 3 (6.000 egz.), w Estonji 6 (8.000 egz.), na Litwie 5 (6.000 egz.), itd. W Bułgarji zaczęto niedawno

wydawać komunistyczny tygodnik „Robsellkow“. Cały szereg nielegalnych pism komunistycznych wydaje Komintern we Włoszech, Jugosławiji i Grecji.

Nie pominięto i Ameryki. Między innymi w Argentynie wychodzi 5 gazet komunistycznych w 30.000 egzemplarzy, w Urugwaju 53 w 13.000 egzemplarzy.

Wydawane są pisma komunistyczne i w innych częściach świata. Australja ma jeden komunistyczny tygodnik, liczący około 8.000 egzemplarzy. Ma jeden tygodnik i południowa Afryka.

W Azji na pierwszym pod tym względem miejscu stoi Japonja. Jak informuje „Zwiewzda“, w Japonji wydaje się 7 komunistycznych pism i gazet w 60.000 egzemplarzy. W innych zaś państwach azjatyckich komunistyczne pisma wydają się nieregularnie, najczęściej w postaci proklamacyj. Proklamacje te i propagandowe afisze drukują się w językach — japońskim, chińskim, koreańskim, arabskim, perskim, tureckim i starożydowskim. Oprócz tego wzrasta w ostatnich czasach prasa komunistyczna, wydawana w języku esperanto.

Można sobie wyobrazić, jak olbrzymie sumy wydaje na ten cel Komintern.

P. W. K.

DRUGA WYCIECZKA POLAKÓW
Z AMERYKI.

W ślad za wycieczką Polaków, zamieszkałych w Brazylii, która przybyła na czas otwarcia Wystawy, dnia 23 bm. przyjeżdża do Gdyni statkiem „Polonia“ wycieczka Zjednoczenia rzymsko-katolickiego z Chicago w liczbie około 400 osób. Wycieczka z Gdyni uda się do Warszawy, gdzie zabawi do dnia 26 bm. W poniedziałek 27 bm. wycieczka przybędzie do Poznania celem zwiedzenia P. W. K. oraz zażytków m. Poznania, Gniezna, Kórnik, Lubinia i Racot. Wycieczka Zjednoczenia rzymsko-katolickiego zagości w Poznaniu do 31 maja włącznie, skąd uda się na dalszy objazd Polski.

MIŁY DOWÓD UZNANIA DLA P.W.K.

Pomiędzy gośćmi, którzy odwiedzili pawilon Wystawy pracy kobiet w dniu jej otwarcia przez p. Prezydentową Mościcką, znajdowali się również państwo Deveyowie z córka. W parę dni później Komitet poznański pracy kobiet otrzymał za pośrednictwem p. prezydentowej Ratajskiej od pani S. H. Devey list następujący:

Szanowna Pani!

Mąż mój łączy się ze mną dla złożenia gratulacji Kobiecie Polskiej z okazji ukończenia specjalnych Jej prac, wystawionych obecnie na PWK.

Chcielibyśmy mieć zaszczyt wzięcia udziału w kosztach wystawy pracy kobiet, wobec czego uprzejmie proszę o przyjęcie w imieniu Komitetu założonych w tym celu 1000 zł.

Pozwalam sobie poatem wyrazić mój entuzjazm dla Wystawy wogóle, oraz złożyć gratulacje Prezydentowi Miasta i Dyrektorom poszczególnych Działów z okazji ukończenia wspaniałego dzieła.

Łączę najlepsze życzenia itd...

S. H. Devey.

NAMIOT KRÓLA MICHAŁA.

W bardzo gustownie urządzonej stoisku Polaków lotewskich w pawilonie „Polonia Zagranicą“ z pośród wielu ciekawych eksponatów szczególną uwagę zwiedzających zwraca na siebie namiot króla Michała Wiśniowieckiego, umieszczony na czołowym miejscu głównej ścieżki. Namiot ten jest prawdziwym uni-katem historycznym z okresu naszych walk z Moskwą.

W POZNANIU

podczas trwania P. W. K.

„KURJER ZACHODNI“

można nabywać

w księgarni T. J. DIPPEL

(plac Wolności 11, Telefon 17-94)

gdzie udziela się chętnie wszelkich informacyj. 2854

Hold pamięci śp. marsz. Ferdynanda Focha.

Uroczysta akademja w Sosnowcu.

Godnie uczciło społeczeństwo Zagłębia Dąbrowskiego pamięć Wielkiego marszałka Polski, Francji i Anglii Ferdynanda Focha. Akademja, która odbyła się w ub. sobotę w sali gimnazjum m. Staszica w Sosnowcu, zorganizowana przez Związek oficerów rezerwy, Związek hallerczyków i „Sokoła”, zamieniła się w szczerą, serdeczną manifestację miejscowego społeczeństwa dla genialnego Wodza, Największego z pośród Wielkich doby współczesnej, „który odszedł, a jest między nami” — jak powiedział jeden z mówców — marszałka F. Focha.

Sala wypełniona przez publiczność. Obecni przedstawiciele duchowieństwa, zastępca p. starosty, p. W. Żwirski, pułk. Rarogiewicz, konsul Lanciał, kolonja francuska, inteligencja miejscowa. Nastrój podniosły. Scena udekorowana sztandarami polskimi i francuskimi, oraz kwieciami; pośrodku widnieje w otoku wieńca laurowego portret Wodza sprzymierzonych armij — marszałka Ferdynanda Focha. Zagaja akademję prezes Związku oficerów rezerwy Zagłębia Dąbrowskiego kpt. Namysłowski, zapraszając do prezydium ks. szambelana Fr. Plenkiewicza, konsula Francji, z Katowic p. Lanciał, pułk. Rarogiewicza, komendanta harcerstwa ks. J. Sobczyńskiego, prezesa Tow. „Sokół” p. J. Karneya, prezesa Związku hallerczyków kpt. Knapika. Orkiestra gra „Jeszcze Polska nie zginęła”.

Po zajęciu miejsca przez prezydium, pierwszy zabierał głos kpt. Namysłowski. Mówi o geniuszu narodu galijskiego, o Jego wielkich wodzach, o wykładniku tego geniusza w osobie marszałka Focha. Raport Wielkiemu Wodzowi, który odszedł, a żyje w sercach żołnierskich, zdaje w prostych, a wzruszających słowach por. Kierkorius w imieniu Związku hallerczyków. Marszałek Foch był członkiem honorowym „Sokoła”, pierś jego zdobiła zaszczytna odznaka Sokola. Po tem mówił, oddając cześć zmarłemu Wodzowi, p. dyr. F. Zalesski w imieniu Tow. „Sokół”. Piękne i głębokie w ujęciu było przemówienie oficera armji francuskiej, który przybył do Polski z armją Hallera p. majora Ch. Dauphin.

Na estradę wchodzi p. generał dr. Marjan Kukiel. Poczyna mówić. Sala tężeje w zasluchaniu. Przed oczyma słuchaczy powstaje wizja Wielkiej wojny światowej, lata straszliwych ofiar ludzkich, przegromionych zmagani, strumieni krwi, tytanicznych wysiłków Ferdynanda Focha... To imię w tej chwili mówi samo za siebie, to jeden z realnych czynników wolności Polski, to pomoc w ciężkich zmaganiach Polski roku 1920 z nawałą sowiecką, to zatwierdzenie granic wschodnich Polski przez aljantów. A dalej, mówi gen. M. Kukiel, o konsekwencji w myśli i działaniu marsz. Focha w walce z nawałą germańską, o gruntownym przestudjowaniu tego Wielkiego Wodza, straszących niemieckich wodzów o obaleniu przezeń legendy o przyczynach o zwycięstwie Prusaków w r. 1870.

Wreszcie nadchodzi rok zmagani dziejowych, rok 1914. Przed słuchaczami, na tle przemówienia gen. Kukiel, rysuje się coraz wyraźniej postać pogromcy Niemiec. Początkowo wódz korpusu, później armji, później Naczelnym Wódcą. W r. 1918 posiada 16 dywizyj odwodowych, w tem 2 dywizje hallerowskie. „Maczuga” przygotowana, pogrom Niemców nieuchronny... I Niemcy poddają się. „Mógł Foch zaspokoić wówczas ambicję wodza ale nie chciał”. Foch nigdy nie miał ambicji osobistych. I to jest cechą Wielkiego Wodza, Wielkiego Człowieka. Zwycięstwo nad Niemcami uznał, za zwycięstwo narodu, za zwycięstwo armji sprzymierzonych. O swoich zasługach nie mówił...

Świetne było przemówienie gen. M. Kukiel. Mało świetne — było fascynujące! Burza niemiłkających o-

klasków była wyraźnym świadectwem, jak słuchacze zareagowali na to wspaniałe, pełne odczucie szczerego i znajomości gruntownej przedmiotu przemówienie gen. Kukiel.

Orkiestra gra Marsyljanke. Wszyscy wstają. Na twarzach maluje się wzruszenie.

Część koncertową akademji ku czci marsz. F. Focha rozpoczął chór „Harfa” pod batutą dyr. Godeckiego, odśpiewaniem „Wznies się orle” M. Żukowskiego. Rzęsistemi oklaskami nagrodzono znakomity, o ustalonej sławie chór w Zagłębiu.

Entuzjazm wywołał prześliczny śpiew p. dyr. Ireny - Strokowskiej - Faryaszewskiej, a w szczególności śpiew „Dwaj grenadjerzy” — Schumana. Recenzje muzyków o głosie p. dyr. Strokowskiej - Faryaszewskiej, znane są ogólnie. Tutaj trzeba jedynie stwierdzić, że bezpretensjonalny śpiew p. dyr. Strokowskiej - Faryaszewskiej, o wysokiej skali uczucia, połączony ze świetną techniką podbija słuchaczy, to ciężkie dziwne, że publiczność reagowała burzliwymi, frenetycznymi oklaskami.

Akompanjowała p. dyr. Faryaszewskiej p. prof. J. Konopasek - Szaleska, która akompanjowała również w czasie gry na skrzypcach prof. M. Szaleskiego, który pięknie odegrał „Lamento” — G. Faure. „La priere” — Sairt - Saens, „Nocturne” — W. Gawrońskiego.

Siłne wrażenie wywołało na słuchaczach recytacja, wiersza Gałuszki napisana ku czci marsz. Focha, wypowiedziana przez dyr. teatru polskiego w Katowicach p. Nowakowskiego, oraz deklamacja, wiersza J. Słowackiego napisana w dniu sprowadzenia prochów Napoleona I. Zakończył część koncertową chór „Harfa” odśpiewaniem „Dole nasza”

Dworaczka i „Wiosenne czary” St. Bursa.

Całość akademji ku czci marszałka Polski, Francji i Anglii utrzymana była na b. wysokim poziomie, co dobitnie świadczy o uczuciach, jakie społeczeństwo polskie Zagłębia żywi dla ś. p. Wielkiego Wodza Francji, Zwycięzcy Wojny Światowej. Uczucie to, między innymi, uwidoczniło się w uchwaleniu zgłoszenia depeszy: w wyrazami holdu dla małżonki ś. p. marszałka Focha, oraz do ambasadora Francji Laroche w Warszawie o serdecznych uczuciach dla Francji.

Dla uzupełnienia całości uroczystości czujemy się w obowiązku przytoczyć nazwiska członków komitetu honorowego i wykonawczego, które w wydatny sposób przyczyniły się do skutecznego akademji:

Komitet honorowy stanowili pp.: starosta Boxa z małżonką, generał Zajac z małżonką, konsul francuski Lanciał z małżonką, konsul angielski Ross z małżonką, konsul czesko-słowacki Ballier z małżonką, dyr. Angliewie, pułk. Blokowie, mec. Borowski, dyr. Brocardowie, dyr. Budziński, dyr. Cousinowie, mjr. Dauphinowie, dyr. Debrayowie, dyr. Dupanloupowie, dyr. Faryaszewscy, dyr. Gadomski, dyr. Gerhardtowie, plk. Harasimowicz, dyr. Heurdebeautowie, dyr. Jaguzańscy, dyr. Karneyowie, prok. Krychowscy, dyr. Lanture, dyr. Małplawie, dyr. Mankiewiczowie, prez. Madeyski, prez. inż. Michaelowie, prez. dr. Marczyński, dyr. Mirowscy, dyr. Nowakowski, prez. Opechowski, dyr. Pirszłowie, ks. szamb. Plenkiewicz, ks. prob. Pędzich, dyr. Przedpełscy, plk. Rarogiewicz, dyr. Raźniewscy, dyr. Rudowscy, prez. inż. Rudzki, dyr. Sągajłowie, dyr. Wł. Schoenowie, dyr. Skarbinscy, ks. kom. Sobczyński, dyr. Świdercy, dyr. Świrunowie, dyr. Touttee, dyr. Trzcinski, dyr. Viannay, dyr. Wengrisowie, insp. Winiarski, dyr. Wojewódzcy, dyr. A. Wozniak, dr. Zahorski, dyr. Zarebscy, ks. dziek. Ziemiak.

Komitet ścisły pp.: kpt. Namysłowski, prez. Zw. of. rez., kpt. Knapik, prez. Zw. hallerczyków, dyr. Zalesski, prez. Tow. „Sokół”, gniazdo Sosnowiec II, por. Gruszczyński, por. Arnold, por. Rotszyld, por. Margosz.

Przykre skutki niemądrych popisów. Upadek z baszty zamkowej.

Liczna publiczność, przybywająca wczoraj w parku na górę Zamkowej w Będzinie, była świadkiem wstrząsającego widowiska, które dzięki tylko szczęśliwej okoliczności nie zakończyło się tragicznie.

Mianowicie około godz. 6 popoł. do parku przyszło dwóch podgazowanych młodych ludzi, którzy pod wpływem alkoholu postanowili popisać się brawurowym czynem. W tym celu weszli do baszty zamkowej i zaczęli piąć się do góry. Popis się udał, gdyż wkrótce ujrano obydwo na wierzchołku baszty, co wywołało ogólną sensację. Nagle okrzyk przerażenia rozległ się dokoła, bowiem jeden z nich, straciwszy nagle równowagę, runął na dół. Na szczęście, nie spadł on na ziemię, gdzie niewątpliwie byłby poniósł śmierć na miejscu, lecz upadł na wysokie przedmurze. Drugi z amatorów

siłnych wrażeń, widząc co się stało, popieszczył zszedł z baszty i ulotnił się z terenu góry Zamkowej. O wypadku zawiadomiono policję, która z braku odpowiednich narzędzi, nie mogła w pierwszej chwili zdjąć leżącego z wysokiego muru i dopiero przy pomocy harcerzy, którzy przynieśli liny, udało się przetransportować niefortunnego basztołaza na dół. Przeniesiono go natychmiast do szpitala, gdzie prócz ogólnego potłuczenia stwierdzono złamanie lewej nogi, i wywichnięcie prawej. Jak się okazało, amatorem niefortunnym jest Bolesław Bogdański, lat 21 zamieszkały przy ul. Grobla 7 w Będzinie. Nazwiska kolegi nie chciał ujawnić.

Bogdański napewno więcej już nie będzie urządzał podobnych popisów i wchodził tam, gdzie niepotrzeba.

Kronika Zagłębia.

KALENDARZYK.

27	Dziś Bedy W.D.K.
	Jutro Augustyna B. W.
	Wschód słońca 3 m. 27. Zachód „ 19 m. 39.

Kinoteatry w Zagłębiu

wyświetlają dziś:

Kino „Zagłębie” — „Kochankowie”
Kino „Sfinks” — „Tango miłości”
Kino „Wawel” — Tajemnica 13-ka.
Kino „Uciecha” — „Miłostki aktor-ki”

Teatr w Katowicach.

REPERTUAR

Wtorek dnia 28 bm. „Kawiarenka”.
Środa dnia 29 bm. „Tryptyk” 7.30 (premiera).

Z życia Związku legionistów polskich w DĄBROWIE.

W dniu wczorajszym odbyło się walne zebranie członków oddziału związku legionistów polskich w Dąbrowie, przy udziale z górą 70 członków. Zagaił zebranie prezes oddziału dr. W. Gosiewski, zapraszając do prezydium: pp. Miedziejewskiego St. na przewodniczącego i R. Świątka na sekretarza. Sprawozdanie zarządu za czas kadencji 1928-29 — złożył dr. Gosiewski i w dłuższym referacie skrytylizował pojęcie międzyrolą legionisty dawniej a dzisiaj. Przypominając dalej obowiązki legionistów w dobie dzisiejszej, przedstawił zebranym ogrom prac dokonanych przez Związek, oraz pracę, zakresloną na przyszłość. Następnie złożono sprawozdanie sekretarjatu oraz kasowe. Sprawozdania zatwierdzono i podziękowano prezesom i członkom za dokonaną pracę, poczem u-

chwalono następujące wnioski: Walne zebranie poleca zarządowi wystąpić do władz związkowych o nadanie dzielnemu patrijocie i zacnemu kapłanowi ks. Kajetanowi Szymkiewiczowi z Kroczyca godności honorowego członka zw. legj. polskich.

Walne zebranie potępiła brutalną napaść Niemców w Opolu na artystów opery Katowickiej, a piętnując ten haniebny i niesłychany w dziejach kulturalnych narodów czyn, uchwała stosować bojkot towarów niemieckich.

Zebranie uchwała wyasygnować ze skromnych funduszy związkowych 30 zł. na kolonje letnie dla dzieci polskich z Niemiec.

Domagamy się od klubu radnych bezpartyjnego Bloku w Dąbrowie — niedopuszczania do demagogicznych występów zgranej opozycji lewicy, jak również niewodwania się w przewlekłe i celowo wywoływane dyskusje, które grożą wchodzącemu obecnie pod obrady budżetowi miasta.

Następnie uchwalono wystanie depeszy holdowniczej do marszałka Piłsudskiego i depeszy z pozdrowieniami do chorego ks. S. Szymkiewicza z Kroczyca, oraz cały szereg wniosków natury gospodarczej i organizacyjnej. Do zarządu nowego weszli: pp. Cholewicki Duziński, Gosiewski, Pawełek, Bem, Kłebek, Do komisji rewizyjnej pp.: Syrkiewicz, awiątek, i Berbecki

× JUBILEUSZ KIEROWNIKA SZKOŁY W NIWCE. Grono nauczycielskie szkoły powszechnej w Nivce urzędują w dn. 15 czerwca rb. uroczystość jubileuszową kierownika tejże szkoły p. Antoniego Imieli. Wszystkich pragnących wziąć udział prosimy o zgłoszenia najpóźniej do dnia 4 czerwca rb. na ręce kolegi Władysława Babczyńskiego, poczta Modrzejów, szkoła powszechna w Nivce.

× ŚMIERĆ OD PIORUNA. W ubiegłą sobotę, pomiędzy godz. 5 i 6 popoł. przeszła nad Zagłębiem burza, połączona z krótką, lecz gwałtowną nawałnicą. Burza ominęła Sosnowiec, natomiast w Dąbrowie woda zalała sporo piwnic i mieszkań niżej położonych, skutkiem czego straż ogniowa wzywana była do wypompowania wody.

W Będzinie zaś na tzw. kamionce piorun zabił 50-letnią Marję Karczową, zamieszkałą przy ul. Gzichowskiej 44. Wszelki ratunek okazał się bezskuteczny i zwłoki przewieziono do kostnicy szpitala.

Program radiowy

NA PONIEDZIAŁEK 27 MAJA.

KATOWICE.

- 11.56 — Sygnal czasu, hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie oraz komunikat lotniczo-meteorologiczny z Warszawy.
- 12.10 — Koncert z płyt gramofonowych.
- 12.50 — Transmisja z Poznania. Komunikaty Powszechnej Wystawy Krajowej.
- 13.00 — Komunikat rolniczy i meteorologiczny z Warszawy.
- 15.10 — Transmisja pieśni majowych z Wieży Mariackiej w Krakowie.
- 15.45 — Komunikaty Polskiego Związku Zrzeszeń Gospodarczych woj. Śląskiego.
- 16.00 — Koncert z płyt gramofonowych.
- 17.00 — Odczyt p. t. „Z Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu” — cz. I — wygl. prof. Władysław Dziegiel.
- 17.25 — Pogadankę z działu: „Nowości radiowe” — wygl. p. Jan Ciałotny.
- 17.55 — Transmisja muzyki lekkiej z Warszawy.
- 18.45 — Transmisja z Poznania. Komunikaty Powszechnej Wystawy Krajowej.
- 18.50 — Rozmaitości, poczem zapowiedź programu na dzień następny oraz komunikat Teatru Polskiego w Katowicach.
- 19.15 — Odczyt p. t. „O pomnikowych myślach w Księgach Narodu i Pięknym-stwa Polskiego — Adama Mickiewicza” wygl. p. Edward Rybarz.
- 19.40 — „Co slychać w Strażactwie?” wygl. insp. Pachelski.
- 19.55 — Komunikat meteorologiczny na o-kreg śląski oraz sygnal czasu.
- 20.00 — Odczyt z cyklu: „Ustawodawstwo Polskie — Prawo wekslowe” — cz. VII wygl. sędzia dr. Stanisław Gronowski
- 20.30 — Transmisja koncertu międzynarodowego z Pragi.
- 22.00 — Komunikat lotniczo - meteorologiczny, odczyt i komunikaty P. A. T. i Warszawy.
- 25.00 — Odczyt w języku francuskim dla słuchaczy zagranicznych p. t. „Miasta w Polsce” — wygl. dr. Michał Alberg.

Strony Astrolog-Chiromanta każdego człowieka
Kto nie może osobicie odwiedzić astrologa-chiromanta
Wysław Pyffello, nadałże imię, datę urodzenia swoją
lub ośb zainteresowanych
Cena horoskopu zł. 1.25 gr
w znaczkach pocztowych.
Po nadesłaniu otrzyrna pocztą wypisany
analizę-horoskop swego życia.
Osobiscie przyjmuje
od 12-4 do 2-4 i od 8-4 do 8-4 wiecz.
Adresować: Warszawa, Bederska 17
W. Pyffello. Baza znak tajny

KINO
„ZAGŁĘBIE”
 dawniej
 Kino-Teatr „Udziałowy”

Dziś
 Premiera!

„KOCHANKOWIE”

Dramat w 10 aktach.

W rolach głównych: **VILMA BANKY** i **RONALD KOLMAN**

Następny program
**„Na stokach
 Cytadeli”**

KINO
SFINKS

Od poniedziałku 27 do 30 maja włącznie
„TANGO MIŁOŚCI”

Dramat rozkiełzanych namiętności. — W roli głównej: **Edward Raquello**.
 Nad program: **GARDEROBIANA FIFI** arcywesoła farsa w 3-ach akt.

Anons! Od poniedziałku 3 czerwca
 Najgłośniejszy obraz świata
„MISS CAREL”
 (o świcie)

Kino **„WAWEL”**

* Sielce — obok kościoła. *

OD 27 MAJA OBRAZ SERJOWY
TAJEMNICZA 13-ka

I w obronie życia II prześladowcy III ogień i woda
 w roli gł. **FRANCIS FORD (HUGO LUBEK)**.

**WALKA HERKULESA
 Z TYTANAMI**

KINO-TEATR
„UCIECHA”
 Dąbrowa Górna, 3 Maja 14 tel. 3-01.

Od piątku 24 maja 1924 r.
 i dni następne

Czarująca nasza rodaczka **POLA NEGRI** ukaże się w genialnej swej kreacji w potężnym życiowo-erotycznym dramacie p. t.

„MIŁOSTKI AKTORKI”

Jest to pieśń miłosna najpiękniejszych kochanków.

Następny program:
„KOZACY”
 Najwspanialsze arcydzieło świata osnute na tle głośniejszej powieści Lwa Tołstoja.

Bombaj najpotężniejsza metropolja Indji.

POWAŻNE ZNACZENIE HANDLOWE BOMBAJU. — MILJONOWA LUDNOŚĆ. — NOWOCZESNY RYTM ŻYCIA. — W POGONI ZA ZYSKAMI I MAJĄTKIEM. — GIEŁDA BAWELNIANA. — USTAWICZNY ROZROST. — KŁĘBOWISKO RAS, ZWYCZAJÓW I PRAKTYK RELIGIJNYCH. — EGZOTYCZNA SYMFONJA ŻYCIA NOCNEGO.

Bombaj — jest dziś nie tylko najpotężniejszą stolicą portową Indji, ale ponadto najważniejszym centrum na całym niemal południu Azji. Rekordowy wprost rozrost, jaki stolica na przeżywa w ostatnich czasach, jest dobitnym wyrazem tego stanu rzeczy. Jeszcze przed kilkunastu laty liczył Bombaj 750.000 mieszkańców, dziś zaś rozrósł się do miljonowego osiedla, liczącego ponad 1.300.000 osób.

Imponujący jest również bardzo silny rozwój zewnętrznego wyglądu miasta. Wspaniałe, dobrze utrzymane, szerokie aleje, na których piętrzą się nowoczesnie urządzone gmachy, dalej liczne pełne życia kawiarnie i lokale rozrywkowe, oraz wreszcie pędzące ulicami sznury samochodów — składają się na całość, pulsującą rytmem zupełnie nowoczesnej stolicy.

Potężne znaczenie Bombaju płynie głównie z jego kupieckiej gorączki. Tu koncentruje się główny ośrodek życia gospodarczego całych niemal Indji, tu w ulicach, ciągnących się nad dobrze rozbudowanym portem rozsiadła się główna centrala handlu bawelnianego. Na każdym niemal kroku wyczuwa się gorączkowe tempo giełdowej atmosfery. Kursy bawelny, oraz szeregu innych surowców wywożonych, są głównym wyrazem, którym witają i żegnają się przechodnie. Słowem gorączkowa pogoni za zarobkiem i majątkiem — pogoni, która wzbogaca jednak miasto i wysuwa je na czoło całego niemal życia gospodarczego na południowych brzegach Azji.

Dziś bowiem zajął już Bombaj bardzo wpływowe stanowisko w międzynarodowym handlu bawelnianym. Również i port w Bombaju zyskał bardzo poważne znaczenie, tędy bowiem kieruje się potężna fala surowców, eksportowanych z całych niemal Indji, tutaj też wpływają olbrzymie masy towarów przywożonych z Europy na potrzeby Indji.

Rozwój Bombaju postępuje coraz silniej. Możliwość szybkich zarobków ściąga tu ludność z głębi Indji — toteż liczba ludności powiększa się ustawicznie. Rosną również gmachy handlowe, oraz liczne składy towarowe, budowane zarówno przez wzbogaconych Hindusów, jak i przez europejczyków. Szczególnie silnie

rozwijają się składy automobilowe, które stworzyły niemal odrębną dzielnicę miasta i całymi masami wozów zalewają dzisiaj Bombaj.

Do wzmoczonego tempa życia przyczynia się również uniwersytet, wzorowany całkowicie prawie na uniwersytecie londyńskim, oraz liczne instytucje kulturalno-oświatowe, które powstają zarówno z inicjatywy Amelików, jak i przez poparcie wpływowych bogaczy miejscowych.

Najbardziej jednak charakteryzuje Bombaj jego różnorodność. W żadnym mieście na całym terenie Indji nie dostrzeże obcy przybysz takiej mieszaniny ras, zwyczajów, praktyk religijnych i innych codziennych urządzeń, jak w Bombaju. Hindusi, Arabowie, Persowie, Chińczycy i murzyni — tworzą obok licznych kolonij różnorodnych europejczyków kotłowisko jedynie doprawdy w swoim rodzaju.

Tasama różnorodność zauważyć daje się i w całym wyglądzie miasta. Na każdym kroku miesza się ze sobą egzotyizm wschodu z kulturą europejską. Wszędzie niemal ścierają się ze sobą nowoczesne urządzenia z tradycją i zwyczajami ludów wschodnich.

Szczególnie licznie reprezentowana jest w Bombaju różnorodność religij. W samym niemal centrum miasta ciągną się licznie rozsiadane świątynie hinduskie, bramińskie oraz meczety mahometańskie. Tajemnicze obrządkowe i praktyki religijne, z którymi związane jest całe niemal życie ludności indyjskiej, są też jedną z dalszych, znamienitych cech Bombaju. Niejednokrotnie dochodzi pomiędzy poszczególnymi ugrupowaniami religijnymi do krwawych walk, które zwłaszcza pomiędzy Hindusami a mahometanami doprowadzają do długotrwałych niekiedy rozruchów.

Jak we wszystkich miastach, położonych w gorącej strefie podzwrotnikowej, rozwija się w Bombaju silniejszy rytm życia dopiero w chłodniejszych godzinach wieczornych. Wówczas otwierają swe podwoje liczne kinoteatry, które wśród ludności miejscowej cieszą się bardzo dużym powodzeniem, wówczas też rozpoczynają się przedstawienia w teatrach, które przez całą niekiedy noc wygrywają naiwne sztuki o podkładzie religijnym. Z licznych lokali

dochodzą odgłosy nierytmicznej muzyki, rozlegają się głucho uderzenia grających do tańca bębnow, pomieszane z płaczliwymi tonami oryginalnych piszczałek i grających miechów. Wszystko to tworzy wraz z wrzaskliwymi jękami setek żebraków, oraz z nawoływaniem handlarzy, zachwalających rozmaite jarzyny, jakąś dziwnie dla ucha europejskiego brzmiącą symfonię, która składa się na egzotyizm i specyficzny charakter wschodni Bombaju.

T. W.

**NAGRODY
 i żetony
 dla klubów
 sportowych
 poleca
 J. Smoczyk
 Katowice, ul. 3 Maja 7.**

NAJLEPSZY
**lanolinowy
 PUDER DLA DZIECI**
„DZIDZI”
 z KOGUTKIEM

MATKI żądajcie w aptekach i drogerjach higienicznej przysypki dla dzieci „**PUDER DZIDZI**” (z Kogutkiem), utrzymującej ciało dziecka w zdrowiu i czystości.

**PROSZEK
 „KOGUTEK”**
 DLA DOBROBYT
 USUWA NAJUPORCZYWSZY
BÓL GŁOWY

OSTRZEZENIE.
 Chcąc nabyć proszki naszego wyrobu, należy przy kupnie akcentować, wyraźnie żądać oryginalnych proszków z „**KOGUTKIEM**” Gaseckiego, znanych od lat trzydziestu. — Zwracajcie uwagę i odrzucajcie UPORCZYWIE polecane naśladownictwa w podobnym do naszego opakowaniu.

Ostrzegam

przed nabyciem i unieważniam skradzione dnia 25 maja weksle z wystawienia:

SLUPINA Franciszek, ul. Parwia 2, zł. 1000 in blanco.

PIEKARSKI Chaim Berek, ul. Modrzejska 25, zł. 400, płatny 1.IX 1929 r. na zlecenie moje.

JAROS Piotr, ul. Dziewicza 2, zł. 500, in blanco.

JAROS Piotr, ul. Dziewicza 2, zł. 500, nieważny był płatny 2.V.1929 r.

Stefan Podsiadłowski.

Niniejszem zawiadamiam, że dla wygody P.T. Klienteli, w celu przyjmowania zgłoszeń, otworzyłem oddział mej kancelarii

w **Katowicach, ul. Słowackiego 21 II p.** pod kierownictwem p. Inż.-Dypl. Marjana Lubowickiego (z Okręgowego Urzędu Górniczego w Katowicach, ul. Kościuski 48. tel. 153)

Rzecznik patentowy
Inż. Dypl. Janusz Wyganowski
 Warszawa, Ordynacka 6. tel. 161-50.

WŁOSOW

wypadanie, łupież, łysienie usuwa „**Essencja Chinowa-Chmielowa**” i „**Mydło Chinowo-Chmielowe**” (z Kogutkiem) Sprzedają apteki i składy apteczne. Główny skład, Apteka Gaseckiego ul. Freta Nr. 16. 5277

Potrzebny starszy słuzarz pomocnik majstra, obeznany z remontem. Pożądane cementownik. Płaca godzinowa jeden złoty oraz bezpłatny pokój kawalerski. Zgłoszenia piśmienne adresować do Cementowni Wejherowo-Pomorze, z dokładnym opisem uprzednio zajmowanych stanowisk. 2879-2

Sprzedaję kaffi i piecice kafflowe najtaniej i na dogodnych warunkach buduje L. Grajcar Sosnowiec, ul. Szklana, tel. 10-09, 2719-15

Fryzjerski zakład do sprzedania tanio, dobre warunki. Wiadomość: Zawiercie, ul. Blonowska 6, T. Wieczorek. 2866-2

Dla inteligentnej panienki pokój, dobrze umeblowany przy rodzinie. Zgłoszenia do Administracji pod „1273”. 2886-2

Skradzono portfel zawierający: 4 weksle, gotówkę zł. 70 kartę rzemieślniczą różne dokumenty. Weksle dokumenty zwrócić pieczęć zatrzymać Stefan Podsiadłowski, Sosnowiec, Szkolna 4.

Rydz Jan zgubił książeczkę wojskową, wydaną przez PKU. Sosnowiec. 2867-2

Cennik ogłoszeń:

Wiersz milimetrowy jednołamowy: na 1-ej stronie względnie przed tekstem 60 gr., w kronice 60 gr., w tekście 45 gr., za tekstem 20 gr. Ogłoszenia drobne do 20 wyrazów 10 gr., za każdy wyraz, powyżej 20 wyrazów 20 groszy za każdy wyraz od początku. Najmniejsza 1 złoty. Ogłoszenia z układem tabelarycznym 25 proc. droższe. Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Każda nowa podwyżka obowiązuje już wszystkie przyjęte ogłoszenia do zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

Sosnowiec: REDAKCJA: Piłsudskiego Nr. 4. Telef. Nr. 64.
 ADMINISTRACJA: Dąbrowska Nr. 1. Telef. Nr. 75.

File: BĘDZIN, Małachowskiego 7.
 DĄBROWA, Sobieskiego 8, telef. 1-25.

ZAWIERCIE, 3-go Maja 27.
 GRODZIEC, Będzińska.